

**UCHWAŁA NR XXIII/.../2026
RADY GMINY SICIENKO**

z dnia 26 marca 2026 r.

w sprawie programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Sicienko

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153, poz. 1436) oraz art. 11a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2023 r. poz. 1580, z 2025 r. poz. 1696 i 1795) uchwała się:

**PROGRAM OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI BEZDOMNYMI ORAZ ZAPOBIEGANIA
BEZDOMNOŚCI ZWIERZĄT NA TERENIE GMINY SICIENKO W 2026 ROKU**

Rozdział 1.

Postanowienia ogólne

§ 1. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Sicienko, zwany dalej „Programem”, ma zastosowanie do zwierząt określonych w art. 11a ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2023 r., poz. 1580 ze zm.).

§ 2. Ilekroć w niniejszym programie jest mowa o:

- 1) ustawie – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2023 r. poz. 1580 ze zm.);
- 2) Programie - należy przez to rozumieć Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Sicienku w 2026 roku;
- 3) Urzędzie – należy przez to rozumieć Urząd Gminy w Sicienku, ul. Mrotecka 9;
- 4) Schronisku – należy przez to rozumieć Schronisko dla Zwierząt w Bydgoszczy (85-438), ul. Grunwaldzka 298;
- 5) Gospodarstwie – należy przez to rozumieć gospodarstwo rolne w Mochlu, ul. Stara Kuźnia 5, gmina Sicienko;
- 6) Lekarzu Weterynarii- należy przez to rozumieć Przychodnię Weterynaryjną „SARA” w Bydgoszczy, ul. Inowrocławska 51;
- 7) opiekunem społecznym - należy przez to rozumieć osobę pełnoletnią, która zadeklarowała dobrowolnie sprawowanie opieki nad kotami wolno żyjącymi, poprzez złożenie stosownej deklaracji, dostępnej w siedzibie Urzędu oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu w zakładce „Sprawy do załatwienia” i została wpisana na listę opiekunów społecznych, prowadzoną przez Urząd.

Rozdział 2.

Cel i zadania Programu

§ 3. Celem Programu jest:

- 1) zapobieganie bezdomności zwierząt na terenie gminy Sicienko;
- 2) wyłapywanie bezdomnych zwierząt z terenu gminy Sicienko;
- 3) zapewnienie opieki zwierzętom bezdomnym;
- 4) zmniejszenie populacji zwierząt bezdomnych.

§ 4. 1. Zadania priorytetowe Programu to:

- 1) zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt;
- 2) opieka nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie;

- 3) odławianie bezdomnych zwierząt;
- 4) obowiązkowa sterylizacja albo kastracja zwierząt w schronisku dla zwierząt;
- 5) poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt;
- 6) usypianie ślepych miotów;
- 7) wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich;
- 8) zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt.

2. Zadania realizowane będą przez Gminę Sicienko przy współpracy z podmiotami prowadzącymi Schronisko, Lekarzem Weterynarii, Gospodarstwem oraz innymi podmiotami, na podstawie stosownych umów lub porozumień.

Rozdział 3.

Zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w Schronisku

§ 5. Zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt, a także opieki weterynaryjnej, wyżywienia oraz sterylizacji lub kastracji bezdomnych psów odłowionych z terenu gminy Sicienko, będzie realizowane przez Schronisko.

Rozdział 4.

Opieka nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie

§ 6. 1. Sprawowanie opieki nad wolno żyjącymi kotami realizuje się poprzez:

- 1) ustalenie miejsc, w tym obiektów budowlanych, w których przebywają koty wolno żyjące na podstawie zgłoszeń opiekunów społecznych, którzy aktualizują dane określone w deklaracji w sytuacji zmiany miejsca bytowania oraz liczebności kotów wolno żyjących;
- 2) dokarmianie kotów wolno żyjących w ciągu całego roku kalendarzowego w miejscach ich przebywania, poprzez zakup i wydawanie karmy opiekunom społecznym kotów wolno żyjących. Bezpłatna karma dla kotów wolno żyjących przysługuje opiekunom społecznym, którzy opiekują się zwierzętami masowo bytującymi na terenie gminy Sicienko. Zakupem i dystrybucją karmy dla kotów wolno żyjących zajmuje się Urząd. Dokarmianie kotów finansowane jest ze środków budżetu Gminy Sicienko. Odbiór karmy odbywa się w siedzibie Urzędu, po wcześniejszym uzgodnieniu telefonicznym;
- 3) zapewnienie budek dla kotów wolno żyjących w miejscach ich bytowania, gdzie koty mają utrudniony dostęp do pomieszczeń i naturalnych kryjówek. Bezpłatne budki będą udostępniane społecznym opiekunom na ich pisemny wniosek. W przypadku, gdy teren na którym ma być ustawiona budka nie jest własnością społecznego opiekuna kotów wolno żyjących, wymagane będzie dołączenie do wniosku pisemnej zgody właściciela nieruchomości bądź zarządcy lub administratora terenu. Społeczny opiekun będzie zobowiązany do stałego utrzymania czystości i porządku zarówno wewnątrz budki jak również w jej bezpośrednim otoczeniu oraz dbania o jej stan techniczny;
- 4) wykonywanie zabiegów sterylizacji albo kastracji kotów wolno żyjących. Zabiegi wykonywane będą przez lekarza weterynarii. Wolno żyjące koty będą doprowadzane do zakładu leczniczego przez opiekunów społecznych, po wcześniejszym złożeniu przez nich stosownego wniosku i uzyskaniu skierowania na zabieg, które wystawione będzie przez Urząd. Po wykonanym zabiegu koty będą wypuszczane w miejscu ich pochwylenia;
- 5) zapewnienie opieki weterynaryjnej przez lekarza weterynarii, kotom wolno żyjącym, które zachorowały bądź uległy wypadkom;
- 6) umożliwienie społecznym opiekunom kotów bezpłatnego usypiania przez lekarza weterynarii, „ślepych miotów” wolno żyjących kocic;
- 7) współpracę z organizacjami pozarządowymi, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt w celu usprawnienia sterylizacji i dokarmiania kotów w gminie oraz znajdowania domów adopcyjnych dla kotów, które z uwagi na stan zdrowia lub wiek nie mogą dłużej żyć na wolności.

2. Urząd prowadzi Rejestr Społecznych Opiekunów, w którym określone jest m.in. miejsce przebywania kotów wolno żyjących, ich orientacyjna liczba, dane osobowe opiekuna.

Rozdział 5.

Odlawianie bezdomnych zwierząt

§ 7. 1. Odlawianie bezdomnych zwierząt z terenu gminy Sicienko realizuje pracownik Urzędu przeszkolony w zakresie odlawiania zwierząt, a także posiadający odpowiedni sprzęt. Zgłoszeń należy dokonywać do Urzędu pod nr tel. 52 31 17 462, a poza godzinami pracy Urzędu oraz w dni wolne od pracy i święta w Bydgoskim Centrum Zarządzania Kryzysowego pod nr tel. 52 58 59 888.

2. Po odłowieniu zwierzęcia Urząd, podejmie niezwłocznie działania zmierzające do ustalenia właściciela bądź opiekuna zwierzęcia, poprzez umieszczanie informacji o wyłapanym bezdomnym zwierzęciu na stronie internetowej Urzędu lub w mediach społecznościowych Gminy Sicienko.

3. W przypadku nieustalenia właściciela bądź opiekuna odłowionego zwierzęcia, pracownik Urzędu przeszkolony w zakresie odlawiania zwierząt umieści go w Schronisku.

4. Zwierzęta gospodarskie, które uciekły, zabłąkały się lub zostały porzucone przez człowieka, a nie ma możliwości ustalenia ich właściciela lub innej osoby, pod której opieką trwale dotąd pozostawały będą przekazywane do Gospodarstwa.

Rozdział 6.

Obligatoryjna sterylizacja albo kastracja zwierząt w schroniskach dla zwierząt

§ 8. Zadanie sterylizacji albo kastracji zwierząt będzie realizowane w Schronisku.

Rozdział 7.

Poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt

§ 9. Poszukiwanie nowych właścicieli dla bezdomnych zwierząt realizują:

- 1) Schronisko poprzez prowadzenie działań zmierzających do pozyskiwania nowych właścicieli i oddawania do adopcji bezdomnych zwierząt osobom zainteresowanym i zdolnym zapewnić im należyte warunki bytowania;
- 2) Urząd poprzez promocję adopcji zwierząt oraz prowadzenie działań zmierzających do pozyskiwania nowych właścicieli m.in. poprzez umieszczanie informacji na stronie internetowej oraz mediach społecznościowych Gminy Sicienko;
- 3) organizacje pozarządowe poprzez prowadzenie akcji adopcyjnych i promocyjnych.

Rozdział 8.

Usypianie ślepych miotów

§ 10. Usypianie ślepych miotów realizuje:

- 1) Schronisko poprzez dokonywanie zabiegów usypiania ślepych miotów w ramach usług weterynaryjnych;
- 2) Lekarz Weterynarii.

Rozdział 9.

Wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich

§ 11. Opiekę nad zwierzętami gospodarskimi z terenu Gminy Sicienko zapewnia Gospodarstwo.

Rozdział 10.

Zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt

§ 12. Zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt będzie realizowane przez Lekarza Weterynarii. Zgłoszeń należy dokonywać w Urzędzie pod nr tel. 52 31 17 462, a poza godzinami pracy Urzędu i w dni wolne od pracy i święta w Bydgoskim Centrum Zarządzania Kryzysowego pod nr tel. 52 58 59 888.

Rozdział 11.

Wysokość oraz sposób wydatkowania środków finansowych na realizację Programu

§ 13. 1. Środki na realizację Programu zabezpieczone są w budżecie Gminy Sicienko na rok 2026 w wysokości 110.000,00 zł.

2. Środki przeznaczone są na realizację zadań wskazanych w Programie, w szczególności na:

- 1) zapewnienie opieki i miejsca w Schronisku;
- 2) utrzymanie gospodarstwa rolnego zapewniającego miejsce dla zwierząt gospodarskich,
- 3) świadczenia weterynaryjne, w tym leczenie, sterylizację/kastrację, usypianie ślepych miotów,
- 4) zakup karmy dla kotów wolno żyjących,
- 5) inne działania związane z realizacją Programu, zgodnie z jego celami.

3. Zmiany wysokości środków finansowych mogą być dokonywane w ramach uchwały budżetowej i nie wymagają zmiany niniejszego Programu.

4. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Uzasadnienie

Art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 ze zm.), stanowi, że do wyłącznej właściwości rady gminy należy stanowienie w innych sprawach zastrzeżonych ustawami do kompetencji rady gminy.

Aktem prawnym regulującym postępowanie ze zwierzętami bezdomnymi jest ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2023 r. poz. 1580 ze zm.). Zgodnie z art. 11a ust. 1 ustawy, Rada Gminy Sicienko określa, w drodze uchwały, corocznie do dnia 31 marca, program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt.

Program ten obejmuje w szczególności:

- 1) zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt;
- 2) opiekę nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie;
- 3) odławianie bezdomnych zwierząt;
- 4) obowiązkową sterylizację albo kastrację zwierząt w schroniskach dla zwierząt;
- 5) poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt;
- 6) usypianie ślepych miotów;
- 7) wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich;
- 8) zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt.

Do zadań własnych Gminy należy zapobieganie bezdomności zwierząt i zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom oraz ich wyłapywanie.

Projekt programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Sicienko w 2026 roku wymaga opiniowania przez podmioty określone w art. 11a ust. 7 ustawy o ochronie zwierząt.

Program został zaopiniowany przez:

- 1) Koło Łowieckie Nr 22 „Łoś” w Potulicach, które pozytywnie zaopiniowało projekt Programu (e-mail z dnia 9 lutego 2026 r.);
- 2) Powiatowego Lekarza Weterynarii w Bydgoszczy, który uznał projekt Programu za zgodny z obowiązującymi przepisami dotyczącymi ochrony zwierząt zawartymi w ustawie o ochronie zwierząt (pismo z dnia 3 marca 2026 r.);
- 3) Inicjatywę Ochrony Praw i Wyrównania Szans w Bydgoszczy, która negatywnie zaopiniowała projekt Programu (pismo z dnia 6 lutego 2026 r.).

Do negatywnej opinii Inicjatywy Ochrony Praw i Wyrównania Szans w Bydgoszczy odniesiono się następująco:

1) Postulat podniesienia kwoty przeznaczonej na realizację Programu do poziomu 200 000,00 zł nie znajduje obecnie uzasadnienia w analizie dotychczasowych kosztów realizacji zadania oraz możliwościach finansowych gminy. Wysokość środków określona w projekcie Programu została ustalona w oparciu o wydatki ponoszone w latach poprzednich, rzeczywistą liczbę interwencji oraz koszty współpracy ze schroniskiem i lekarzem weterynarii. Ewentualne zwiększenie nakładów finansowych może być rozważane w trakcie roku budżetowego, jeżeli zajdzie taka potrzeba i pojawią się możliwości finansowe w budżecie gminy.

2) Propozycja wyodrębnienia kwoty 40 000,00 zł na program powszechnej kastracji i czipowania zwierząt wykracza poza obecny zakres Programu. Zgodnie z art. 11a ust. 3 i ust. 3a ustawy o ochronie zwierząt, plan znakowania zwierząt w gminie oraz plan sterylizacji lub kastracji zwierząt w gminie, przy pełnym poszanowaniu praw właścicieli zwierząt lub innych osób, pod których opieką zwierzęta pozostają jest regulacją fakultatywną, którą Rada Gminy może ująć w Programie lecz nie musi. Dotychczas stosowane standardy opieki nad zwierzętami bezdomnymi ujęte w poprzednich programach nie obejmowały znakowania zwierząt w gminie. W tym czasie do gminy nie dochodziły sygnały o zbyt wąskim zakresie opieki nad zwierzętami bezdomnymi. Wobec czego ujęcie w obecnym Programie dodatkowo powszechnej kastracji i czipowania zwierząt w gminie, nie jest konieczne.

3) W odniesieniu do postulatu wprowadzenia obowiązkowego czipowania wszystkich psów na terenie gminy należy wskazać, że gmina nie posiada kompetencji do wprowadzania powszechnego obowiązku znakowania zwierząt właścicielskich w drodze uchwały w ramach Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi. Program może obejmować działania promujące znakowanie zwierząt, jednak ustanowienie obowiązku o charakterze powszechnym wymagałoby odpowiedniej podstawy prawnej wynikającej z przepisów powszechnie obowiązujących.

4) Postulat zastąpienia uzgodnień telefonicznych systemem kart zaopatrzeniowych wymagałby stworzenia odrębnego systemu organizacyjnego i administracyjnego, którego wdrożenie generowałoby dodatkowe koszty oraz obciążenia organizacyjne. Dotychczas stosowana forma uzgodnień w praktyce umożliwia sprawne reagowanie na zgłoszenia mieszkańców i podejmowanie działań interwencyjnych bez zbędnej zwłoki.

5) W odniesieniu do propozycji zwiększenia liczby punktów dystrybucji karmy do trzech na terenie gminy należy wskazać, że obecny model dystrybucji karmy jest dostosowany do rzeczywistej liczby zwierząt objętych dokarmianiem oraz do możliwości organizacyjnych gminy. W przypadku wzrostu zapotrzebowania na pomoc w tym zakresie możliwe będzie rozważenie rozszerzenia systemu dystrybucji.

6) Postulat wprowadzenia wymogu, aby lekarz weterynarii współpracujący z gminą dysponował ambulansem dla zwierząt oraz gwarantował przyjazd w czasie nie dłuższym niż 45 minut od zgłoszenia, mógłby w znaczący sposób ograniczyć możliwość zawarcia umowy z podmiotami świadczącymi usługi weterynaryjne na terenie gminy i w jej najbliższym otoczeniu. Program zakłada zapewnienie pomocy weterynaryjnej zwierzętom poszkodowanym w zdarzeniach drogowych, jednak szczegółowe warunki świadczenia usług określone są w umowie zawieranej z lekarzem weterynarii, z uwzględnieniem realnych możliwości świadczenia takich usług.

7) W zakresie postulatu przyznania organizacjom społecznym prawa do uczestniczenia w kontrolach należy wskazać, że kwestie kontroli realizacji zadań gminy regulowane są odrębnymi przepisami prawa. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi nie stanowi aktu właściwego do określania kompetencji kontrolnych organizacji społecznych.

8) Odnosząc się do propozycji przeznaczenia kwoty 5 000,00 zł na kampanię informacyjną promującą adopcję zwierząt ze schroniska oraz popularyzującą zabiegi kastracji i sterylizacji należy wskazać, że działania edukacyjne są prowadzone przez gminę, między innymi poprzez publikacje informacji na stronie internetowej gminy, w mediach społecznościowych oraz poprzez współpracę ze Schroniskiem. Wydzielenie odrębnej kwoty na kampanię informacyjną nie jest obecnie planowane w Programie, jednak działania informacyjne mogą być realizowane w ramach bieżącej działalności gminy.

Jednocześnie należy podkreślić, że stwierdzenie, iż projekt Programu został przygotowany w sposób powierzchowny i nie odpowiada współczesnym standardom ochrony zwierząt, nie znajduje potwierdzenia w jego treści. Dokument zawiera wszystkie elementy wymagane przepisami ustawy o ochronie zwierząt, w szczególności dotyczące zapewnienia miejsca w schronisku dla zwierząt bezdomnych, opieki nad kotami wolno żyjącymi, odławiania bezdomnych zwierząt, sterylizacji i kastracji zwierząt w schroniskach, poszukiwania właścicieli dla bezdomnych zwierząt, zapewnienia całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadku zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt oraz wskazania wysokości środków finansowych przeznaczonych na realizację programu.

Przyjęcie Programu w proponowanym kształcie pozwoli na dalszą realizację ustawowych obowiązków gminy w zakresie opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz stopniowe ograniczanie zjawiska bezdomności zwierząt na terenie Gminy Sicienko, przy jednoczesnym zachowaniu racjonalnego gospodarowania środkami publicznymi.

Pozostałe podmioty, do których przekazano projekt Programu do zaopiniowania nie wydały opinii w terminie 21 dni od dnia jego doręczenia. Zgodnie z art. 11a ust. 8 ustawy o ochronie zwierząt, niewydanie opinii w tym terminie uznaje się za akceptację przesłanego programu.

Biorąc powyższe pod uwagę, zasadne jest podjęcie niniejszej uchwały.